

ochoten platiti, již předem úmyslu platiti neměl nebo alespoň si tehdy již byl vědom toho, že nebude moci platiti. Podle důvodů vidí však rozsudek Istivé předstírání v tom, že obžalovaný, dostav od Julie B-ové výpověď a odstěhovav se od ní, ji poukázal, by si částku, kterou jí dlužil za byt a stravu, vybrala u jeho zaměstnavatele na účet jeho mzdy, ač sám si mzdu byl již vybral, takže žádné pohledávky u svého zaměstnavatele neměl. Že toto jednání obžalovaného jest důkazem, že již předem neměl úmyslu platiti, rozsudek nezjišťuje. Jestliže však obžalovaný neměl již předem úmysl neplatiti, není příčinné souvislosti mezi předstíráním, že má ještě u firmy dobíratí mzdu, a škodou, vzniklou B-ové tím, že mu dávala byt a stravu na úvěr, poněvadž tato škoda jí vznikla již před oním předstíráním. Není však vyloučeno, že obžalovaný měl úmysl svým předstíráním, že má ještě dobíratí mzdu, odvrátiti B-ovou od toho, by si zajistila svou pohledávku nájemného za byt zabavením jeho svršků, a tím ji poškoditi, předpokládajíc ovšem, že měl svršky, které nejsou z exekuce vyloučeny. Než ani to není rozsudkem zjištěno. Nezjišťuje tedy rozsudek podstatné znaky trestného činu, obžalovanému za vinu kladeného; proto jest zmatečným podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Jelikož se nelze obejít bez hlavního přelíčení, by tato vada byla odstraněna, bylo podle § 5 novely k trestnímu řádu již v neveřejném zasedání rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 2976.

Podle § 335 tr. zák. jest trestnost opomenutí podmíněna tím, že ten, kdo se ho dopustil, porušil tím svou povinnost.

Povinnosti, stanovení v § 54 min. nař. ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák. pro provoz hlinišť, stihají výhradně majitele závodu neb osobu, již tento k tomu zřídil (pověřil technickým vedením závodu).

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1927, Zm I 145/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Jaroslava P-a ml. do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. února 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek ohledně stěžovatele jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti, která se dovolává důvodů zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a), b) § 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění. Napadený rozsudek, jímž byli stěžovatel a Ludvík K. uznáni vinnými přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., spatřuje nedbalost stěžovatelovu, zakládající jeho trestnost podle uvedeného paragrafu, stejně jako u spoluobža-

lovaného Ludvíka K-y, v nedostatečném dozoru při vykopávání hlíny v cihelně, tedy v opomenutí stěžovatelově. Podle § 335 tr. zák. jest však trestnost opomenutí podmíněna tím, že ten, kdo se ho dopustil, porušil tím nějakou svou povinnost, tedy v souzeném případě povinnost dozoru. Není-li tato podmínka splněna, nejde o trestný čin podle § 335 tr. zák., byť i tu byly všechny ostatní předpoklady skutkové podstaty tohoto §. Nutno proto především zkoumati otázku, zda se stěžovatel nedostatečným dozorem, jež mu klade napadený rozsudek za vinu, dopustil porušení nějaké povinnosti. V tomto směru dlužno podotknouti toto: Opatrnosti a bezpečnostní zařízení, jichž dlužno dbáti při provozu hlinišť, vypočítává ministerské nařízení ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák. Podle § 54 tohoto nařízení musí majitel závodu neb osoba k tomu zřízená místa, kde se pracuje, každodenně před zahájením práce, mimo to pak po oblevě nebo po deštivém počasí a při nastalém mrazu, rovněž i po každém větším trhání a posléze při opětném zahájení těžby po delší přestávce, podle potřeby i častěji prohlédnouti a, hrozí-li nebezpečí zasypaní, učiniti ihned potřebná opatření, by se tomu zabránilo, po případě i zastavití práce na ohrožených místech. Povinnosti stanovené tímto § stihají tedy výhradně majitele závodu neb osobu, již tento k tomu zřídil. V souzeném případě je však zjištěno, že majitelem závodu nebyl stěžovatel, nýbrž jeho otec Jaroslav P. st., jenž nevykonával dozor osobně, nýbrž zřídil k tomu kvalifikovaného cihlářského mistra Ludvíka K-u, o němž nalézací soud výslovně zjistil, že byl vedoucím cihlářským mistrem a že bylo jeho hlavní starostí, by hlína byla správně dobývána. Co se týče stěžovatele, který se v první stolici hájil tvrzením, že obstarával pouze administrativní stránku závodu a že jen dobrovolně dohlížel také nad dělníky a na jich práci, zjišťuje nalézací soud toliko povšechně, že neobstarával pouze administrativní stránku závodu, nýbrž že vedl cihelnu jako syn majitele, a označuje ho na jednom místě rozsudku jako dozorčí orgán. Dlužno proto zkoumati otázku, zda povinnost dohlížení při vykopávání hlíny v cihelně, jež stěžovateli nebyla výslovně uložena, neplynula pro něho snad z toho, že vedl cihelnu jako syn majitele, z jeho postavení a zvláštních poměrů, o nichž se zmiňuje § 335 tr. zák. Než pro řešení této otázky, pokud se týče pro přezkum, zda nalézací soud řešil tuto otázku správně, zodpověděv ji kladně, nedostává se zrušovacímu soudu ve zjištěných nalézacího soudu potřebného podkladu, neboť napadený rozsudek, zjistiť, že stěžovatel vedl závod jako syn majitele a označiv ho na jednom místě jako dozorčí orgán, neuvedl, v čem ono vedení záleželo a z jakých důvodů ho označuje jako orgán dozorčí, nezjistil zejména, že byl jako takový také pověřen technickým vedením závodu, jež záleželo jako u Ludvíka K-y také v péči o to, by hlína byla správně dobývána, a nezjistil, že, pokud se týče proč stěžovatel byl povinen také k tomu, co podle svého tvrzení učinil dobrovolně, totiž, že dohlížel na práci, napomínaje dělníky a dáváje jim rozkazy. Stejně nedostatečným jest další zjištění napadeného rozsudku, že stěžovatel byl s Ludvíkem K-ou osudného dne krátce před tím, než došlo k nehodě, na místě, kde dělníci pracovali, a k práci při-

hlížel, neboť s hlediska právě vytčeného nalézací soud byl by musil také zjistiti, za jakým účelem stěžovatel v osudný den v hliništi byl a k práci přihlížel, zdali a jaké dispoice při tom dával, zda těmito dispoicemi nebo jejich opomenutím nějakou svou povinnost porušil a jakou. V tomto směru však napadený rozsudek naprosto selhává. Důsledkem toho jest napadený rozsudek, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným, zmatečným, neboť nejsou v něm zjištěny okolnosti, jež při správném použití zákona měly by býti základem tohoto nálezu (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Bylo proto zmateční stížnosti, která tuto vadu zřejmým poukazem vytýká, již z tohoto důvodu vyhověti a uznati, jak se stalo, a nebylo zapotřebí, zabývati se jejími ostatními výtkami.

Čís. 2977.

Neschopností placení ve smyslu § 486 čís. 2 tr. zák. není nutně již předlužení; zákon pokládá za neschopného platiti, dlužníka, který není s to, by všechny své věřitele úplně uspokojil v době přiměřené pravidlům řádného provozu dotyčného podniku; pokud by tedy — i přes stav předlužení — bylo dlužníkovi pouze přechodně nemožno, by dostál všem nárokům, jež se naň činí, proto, že nemá pohotově dosti platebních prostředků, nebyl by tu stav neschopnosti placení, nýbrž šlo by o pouhé váznutí platů.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1927, Zm I 169/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 27. prosince 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle §§ 486 čís. 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje pouze důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Namítá, že stěžovatel byl odsouzen neprávem, poněvadž prý z pouhého jeho předlužení nelze ještě usuzovati, že byl neschopen platiti. Předpoklady rozsudku, že obžalovaný byl pasivní a že si byl vědom své insolvence, jsou prý nesprávné. Z výpovědi zástupce firmy Otakar B. a spol. vychází prý na jevo, že k vyrovnacímu řízení došlo jen proto, že někteří netrpěliví věřitelé, kteří obžalovanému vnutili větší položky mouky, žádali okamžité zaplacení. Podle výpovědi věřitele Václava U-a nabízelo se obžalovanému za jeho závod 220—250.000 Kč a obžalovaný byl prý dokonce žalován o zaplacení provise za tento prodej. Poněvadž tudíž aktiva obžalovaného nepozůstávají pouze ze zásob a pohledávek (jak předpokládá rozsudek), nýbrž hlavně ze závodu, jehož cena s příslušenstvím daleko převyšovala veškeré dluhy,